

Sovjetske armade uspešno odbijajo naskoke nemških kolon

Srdite bitke, v katerih je zavojevanih devet milijonov vojakov na obeh straneh, se nadaljujejo v več sektorjih dolge fronte. Berlin naznanil okupacijo Smolenska, važnega železniškega centra. Angleži potopili 56 nemških parnikov v zadnjih desetih dneh. Hitler odločena nadaljnje koncesije od Turčije

18. jul.—Sovjetske čete uspešno odbijajo naskoke Hitlerjeve armade v mehaniziranih sektorjih v smolenskem sektorju. Poljski vojski v bližini estonske meje, se glasi danes objavljeno poročilo ruskega informatorja. To dostavlja, da ruske armade niso bile uspešne.

18. jul.—Sovjetske čete uspešno odbijajo naskoke Hitlerjeve armade v mehaniziranih sektorjih v smolenskem sektorju. Poljski vojski v bližini estonske meje, se glasi danes objavljeno poročilo ruskega informatorja. To dostavlja, da ruske armade niso bile uspešne.

18. jul.—Sovjetske čete uspešno odbijajo naskoke Hitlerjeve armade v mehaniziranih sektorjih v smolenskem sektorju. Poljski vojski v bližini estonske meje, se glasi danes objavljeno poročilo ruskega informatorja. To dostavlja, da ruske armade niso bile uspešne.

18. jul.—Sovjetske čete uspešno odbijajo naskoke Hitlerjeve armade v mehaniziranih sektorjih v smolenskem sektorju. Poljski vojski v bližini estonske meje, se glasi danes objavljeno poročilo ruskega informatorja. To dostavlja, da ruske armade niso bile uspešne.

18. jul.—Sovjetske čete uspešno odbijajo naskoke Hitlerjeve armade v mehaniziranih sektorjih v smolenskem sektorju. Poljski vojski v bližini estonske meje, se glasi danes objavljeno poročilo ruskega informatorja. To dostavlja, da ruske armade niso bile uspešne.

18. jul.—Sovjetske čete uspešno odbijajo naskoke Hitlerjeve armade v mehaniziranih sektorjih v smolenskem sektorju. Poljski vojski v bližini estonske meje, se glasi danes objavljeno poročilo ruskega informatorja. To dostavlja, da ruske armade niso bile uspešne.

18. jul.—Sovjetske čete uspešno odbijajo naskoke Hitlerjeve armade v mehaniziranih sektorjih v smolenskem sektorju. Poljski vojski v bližini estonske meje, se glasi danes objavljeno poročilo ruskega informatorja. To dostavlja, da ruske armade niso bile uspešne.

18. jul.—Sovjetske čete uspešno odbijajo naskoke Hitlerjeve armade v mehaniziranih sektorjih v smolenskem sektorju. Poljski vojski v bližini estonske meje, se glasi danes objavljeno poročilo ruskega informatorja. To dostavlja, da ruske armade niso bile uspešne.

18. jul.—Sovjetske čete uspešno odbijajo naskoke Hitlerjeve armade v mehaniziranih sektorjih v smolenskem sektorju. Poljski vojski v bližini estonske meje, se glasi danes objavljeno poročilo ruskega informatorja. To dostavlja, da ruske armade niso bile uspešne.

18. jul.—Sovjetske čete uspešno odbijajo naskoke Hitlerjeve armade v mehaniziranih sektorjih v smolenskem sektorju. Poljski vojski v bližini estonske meje, se glasi danes objavljeno poročilo ruskega informatorja. To dostavlja, da ruske armade niso bile uspešne.

18. jul.—Sovjetske čete uspešno odbijajo naskoke Hitlerjeve armade v mehaniziranih sektorjih v smolenskem sektorju. Poljski vojski v bližini estonske meje, se glasi danes objavljeno poročilo ruskega informatorja. To dostavlja, da ruske armade niso bile uspešne.

18. jul.—Sovjetske čete uspešno odbijajo naskoke Hitlerjeve armade v mehaniziranih sektorjih v smolenskem sektorju. Poljski vojski v bližini estonske meje, se glasi danes objavljeno poročilo ruskega informatorja. To dostavlja, da ruske armade niso bile uspešne.

PROGRAM AMERIŠKE DELAVSKE FEDERACIJE

Stabilizacija zaposlenosti v industrijah
LADJEGRADNIŠKI DELAVCI ZA STAVKALI

Washington, D. C., 17. jul.—Ameriška delavska federacija je včeraj objavila program glede omejitve brezposelnosti v industrijah, ki niso udeležene v proizvodnji bojnih oprem. Te industrije so prizadete zaradi vladne odredbe, ki daje prednost obrambnim industrijam pri dobavljanju surovega materiala.

William Green, predsednik ADF, je v pismu Sidneyju Hillmanu, sodirektorju federalnega urada za produkcijo bojne opreme, orisal program. On je tudi naglasil, da mora vlada nekaj storiti za stabiliziranje zaposlenosti v neobrambnih industrijah in uveljaviti potrebne ukrepe, da prepreči krizo.

Program določa analizo produkcije v prizadetih industrijah in uprave teh naj bi kooperirale z vlado v vseh področjih v interesu stabilizacije zaposlenosti. Podvzeti je treba korake glede zaposlitve delavcev, ki izgube delo v neobrambnih industrijah, ki morajo omejiti obrat zaradi pomanjkanja surovega materiala.

Corrington Gill, pomožni upravitelj WPA, je pred člani kongresnega odbora izjavil, da bo Amerika imela 5,000,000 brezposelnih delavcev v tem fiskalnem letu. Uprava WPA ne bo mogla upošliti več kot milijon delavcev. "Preden bo to poletje zaključeno, bo tretjina ameriških industrij v krizi," je dejal.

"Ta bo neizbežna posledica sedanje vojne ekonomije, če ne bosta kongres in vlada storila ničesar, da preprečita ali omejita redukcijo produkcije v neobrambnih industrijah."

Galveston, Tex., 17. jul.—Dva tisoč delavcev je zastavkalo v ladjedelnici Galveston Dry Docks Co., ker je kompanija odbila zahtevo glede zvišanja plače. Stavkarji so člani unije ADF. V konflikt je posegel federalni posredovalni odbor, ker je stavka ustavila gradnjo trgovskih parnikov.

Pogajanja med Ameriko in Argentino

Kupovanje vojaških potrebščin
Washington, D. C., 17. jul.—Amerika se je pričela pogajati z Argentino glede povečanja kupovanja rudnin, kovin in drugega materiala. Ta so nadaljnji koraki pri izvajanju programa, ki bo rezultiral v nakupu surovega materiala za obrambne namene v vsoti pol milijarde dolarjev. Diskuzije so v teku tudi z drugimi državami Južne in Centralne Amerike.

Dogovor je bil že sklenjen med ameriško in čilejsko vlado. Slednja bo zalagala Ameriko z bakrom in solitrom. Bolivija in Brazilija bosta v smislu nedavno sklenjenega dogovora pošiljali Združenim državam pločevino in tungsten.

Ker japonski in nemški agenti je skušajo kupiti vse razpoložljive zaloge surovega materiala v državah Južne in Centralne Amerike, niso bili objavljeni detajli o obsegu ameriškega kupovanja v Argentini, toda statistika, ki jo je objavil trgovski urad, kaže, da Argentina izvažala v Združene države platino, tungsten, mangan in druge kovine, kakor tudi volno in kožo.

Domače vesti

Obliki
Chicago, — Matt Katalinič iz Benida, Ill., je v družbi Johna Sobola iz Chicaga obiskal 16. t. m. gl. urad SNPJ in uredništvo Prosvete.

Mladi Glogovšek podlegel
Blaine, O. — William Glogovšek, sin tajnika društva 333 SNPJ in sam član tega društva, o čigar avtomobilski nesreči v Indiani je Prosveta pred dnevi poročala, je 11. julija podlegel poškodbam. Dne 14. julija so pripeljali njegovo truplo iz Indiane domov k njegovim staršem in 15. julija so ga civilno pokopali v Belmont Memorial Parku v Blainu.

Vest iz Detroita
Detroit, Mich. — Josephine Lokar, članica društva Strugglers No. 614 SNPJ v Clevelandu, O., se nahaja v tujakšnji bolnišnici Harper, soba št. 681 v poslopju Hudson Memorial, kjer je bila operirana.

Tri poroke v Penni
Clairton, Pa. — V teku dveh tednov so bili poročeni trije mladi člani od društva 719 SNPJ. Prvi je bil Jos. Princ 21. junija, drugi Vincent Dernač 28. junija in tretji Mihael Čebašek 7. julija. Bilo srečno! Želja ostalih članov je, da ta trojica privede tudi svoje mlade žene v društvo SNPJ.

Zaroku v Euclidu
Euclid, O. — Zaročila sta se Ana Supance, hči Johna Zupance, 19880 Tyrone Ave., in William Reya, sin Jos. Reya, 1177 E. 173 St. Poroka bo v prihodnjem oktobru.

Nov grob v Jolietu
Joliet, Ill. — Pred dnevi je tu umrla Ana Loparc, stara 77 let, v Ameriki zapuščala tri sinove in hčer ter druge sorodnike.

Lakota in bolezn

Tifus predstavlja največjo nevarnost
Bern, Švica, 17. jul.—Evropi, ki bo kmalu stopila v tretje leto vojne, groze lakota in nalezljive bolezni v prihodnji zimi. Izgleda, da bodo zavzele velik obseg v tem konfliktu.

Zdravstveni veščaki priznava, da so že pogosti v Evropi za širjenje nalezljivih bolezni, zlasti tifusa, in se čudijo, ker se še niso pojavile v večjem obsegu. Znaki podhranjenosti evropskih prebivalcev se že opažajo. Francoski uradniki v Marseillesu so določili, da če milijon ljudi biva v tem mestu, dati census, odrejen v zvezi z navedbami glede delitve živeža v odmerkih, omenja je 800,000 prebivalcev.

Milijoni beguncev se potepajo po cestah evropskega kontinenta v bedi in pomanjkanju. Koliko jih je podleglo boleznim in lakoti, ni znano. Edina poročila o vedno spreminjajočem se položaju prihajajo od zdravstvenega urada Lige narodov, katerega načelnik dr. Yves M. Biraud, absolvent ameriške univerze John Hopkins. Ta urad izdaja tedenska poročila o situaciji.

Tifus, bolezen, ki jo prenašajo uši in katera je pokončala šestino rumunskega prebivalstva ter 12,000,000 do 15,000,000 Rusov v prvi svetovni vojni, je največja nevarnost. Tej bolezni sledi jetika, ki se že razširja kot posledica podhranjenosti. Tifus je zdel biljlo poljsko državo, ko se je zrušila pod udarci Hitlerjeve okupacijske sile. Koliko ljudi je pokončala ta bolezen, ni znano, toda sodijo, da je 8000 do 10,000 ljudi umrlo samo v Varšavi.

JAPONSKA IŠČE NOVEGA PREMIERJA V VLADNI KRIZI

Clani Konojevega kabineta resignirali
JAPONSKA POMOC OSIŠČU

Tokio, 18. jul.—Cesar Hirohito je ponovno poveril sestavo nove vlade Fuminaru Konoju, ki je s člani svojega kabineta vredesigniral zadnjo sredo. Imena novih ministrov niso bila objavljena.

Tokio, 17. jul.—Cesar Hirohito je danes pozval admiral Mitsumasa Jonaja na konferenco, da se posvetuje z njim o formiranju nove vlade. Premier Fumimaro Konojo in vsi člani njegovega kabineta so včeraj resignirali. Tu prevladuje mnenje, da bosta nova vlada dominirali armada in mornarica.

Vlada premierja Konoja, ki je sklenila militaristično zvezo z Nemčijo in Italijo in nekaj mesecev pozneje podpisala nevtralnostni in nenapadalni pakt s sovjetsko Rusijo, je izjavila, da je resignirala z namenom, da omogoči formiranje novega kabineta, ki bo bolj uspešno vodil smerne v stalno izpreminjajoči se svetovni situaciji. Konojo je predložil resignacijo članov svojega kabineta Hirohito v Hamami, nakar je slednji takoj pozval admiral Jonaja na konferenco. Zunanji minister Josuke Matsuoka, ki je povezal Japonko z Nemčijo in Italijo, je prvi pristal na resignacijo.

Iz objavljenih poročil o vladni krizi ni jasno, ali se bo Japonka direktno postavila na stran Nemčije in Italije in proti sovjetski Rusiji. Doznava se, da je bila sklicana konferenca bivših vladnih predsednikov, da priporočijo imenovanje novega premierja. Možno je, da bo Konojo ponovno izbran za premierja.

London, 17. jul.—V tujakšnji diplomatični krogi se širijo govorice, da bo Japonka kmalu šla v vojno na strani osi. Militaristična klika, katere vpliv je velik v Tokiju, je že prišla na dan z zahtevo, da mora Japonka pomagati Nemčiji in Italiji.

Hitler že dolgo pritiska na Japonko, naj udari po sovjetski Rusiji iz ozadja. Invadirna naj Sibirijo in sovjetske obrežne pokrajine. Možnost japonskega sanka proti francoski Indokini ni izključena. Napadi na Indokino v japonskem tisku so se obnovili.

Rooseveltovo zaupnik odpotoval v Anglijo

Washington, D. C., 17. jul.—Harry Hopkins, Rooseveltovo zaupnik in svetovalec, je ponovno odpotoval v London. Nameni njegovega obiska niso bili objavljeni, toda domneva je, da bo v Londonu skušal ugotoviti angleške vojne potrebe. Hopkins se je vrnil v Ameriko iz Anglije v februarju. Tam se je mudil več dni in imel je mnogo konferenc s premierjem Churchillom in drugimi angleškimi voditelji.

Ameriška misija zapustila Gibraltar

Gibraltar, 17. jul.—Ameriška misija, katere načelnik je W. A. Harriman, je odpotovala v London po zaključku diskuzij z generalom Gortom, vrhovnim poveljnikom angleške vojaške posadke. Poroča se, da je bil glavni predmet diskuzij položaj v zapadnem Sredozemlju.

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT
GLASLO IN LASTNINA-SLOVENSKE NARODNE
PODPORNE JEDNOTE

Organ of and published by Slovene National Benefit Society

Naslovna na Združene države (Ivan Chicago) in Kanada
\$6.00 na leto, \$3.00 za pol leta, \$1.50 za četrti leta; za Chicago
in Cleveo \$1.50 za celo leto, \$0.75 za pol leta; za inozemstvo
\$6.00.Subscription rates for the United States (except Chicago)
and Canada \$6.00 per year, Chicago and Cleveo \$1.50 per year,
foreign countries \$6.00 per year.Cene oglasov po dogovoru.—Rokopisi dopisov in nena-
vadenih člankov se ne vračajo. Rokopisi literarne vsebine
(črtice, povesti, drame, pesmi itd.) se vrnejo pošiljatelju
le v slučaju, če je priložil poštovno.Advertising rates on agreement.—Manuscripts of commu-
nications and unsolicited articles will not be returned. Other
manuscripts, such as stories, plays, poems, etc., will be returned
to sender only when accompanied by self-addressed and stamped
envelope.

Naslov na vas, kar ima stik s letom

PROSVETA

3607-50 So. Lawrence Ave., Chicago, Illinois

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Datum v ogleljah na primer (July 31, 1941), poleg vašega
imena na naslednjem mestu, da vam jo s tem datumom pošljo na
pošto. Poslovite jo pravilno, da se vam list ne izgubi.

188

Večina Američanov za Rusijo

Gallupovo glasovanje (Gallup Poll) je poka-
zalo, da 72 odstotkov ameriških volilcev želi
Rusiji zmago v vojni s Hitlerjem.Samo štiri odstotke volilcev želi zmago Hit-
lerju, dočim je 17 odstotkov indiferentnih, to
je, da jim je vseeno, kdo bo zmagal, ker ne
vidijo razlike med Rusijo in Nemčijo.Večina 72% je bolj razumna, zato vidi toliko
razlike, da je nacistična Nemčija v tem hipu bolj
nevarna Ameriki in jo bi v slučaju zmage prej
napadla kot pa sovjetska Rusija.Značilno je, kako so glasovalci v tem slučaju
porazdeljeni po ekonomskem položaju in veri.Vrhnja (bogatinška) plast Amerike je dala
72% glasov za rusko zmago, srednja plast 73%
in spodnja plast (reviši) tudi 72% za Rusijo;
le pet odstotkov bogatinov je glasovalo za Nem-
čijo, štiri odstotke srednjega sloja in tri odstot-
ke spodnje plasti, dočim je med bogatini 23%
indiferentnežev, v srednjem sloju 23% in v
spodnji plasti jih je največ—25 odstotkov.Kolikor je bilo med glasovalci katolikov, so
odдали 65% glasov za Rusijo, 29% za "kuga naj
zadene oba" in le šest odstotkov za Nemčijo;
protestanti so pa glasovali 74-odstotno za Rusi-
jo, 23-odstotno za nikogar in le tri odstotke za
Nemčijo.Iz gornjega se lahko sklepa, da 65 odstotkov
katoličanov v Združenih državah ne sledi kar-
dinalu O'Connellu, ne "fathru" Coughlinu in ne
ostalim "fathrom", ki grme proti Rooseveltu in
za mir Amerike za vsako ceno. Lahko se skle-
pa, da 65 odstotkov ameriških katoličanov pod-
pira predsednika Roosevelta, ki je podprl ob-
rambo Rusije in vsakega ljudstva, ki ga napade
Hitler.Med protestanti je še večji odstotek podpor-
nikov Rusije, kar tudi pomeni, da se ameriški
protestanti vseh sekt zelo malo zmenijo za raz-
ne metodistične in baptistične pacifistične fana-
tike, ki drve za Lindberghom, Wheelerjem in
drugimi apizarji.Naravnost presenetljiva je ekonomska poraz-
delitev pripadnikov ruske zmage. Človek bi
misli, da bodo ameriški bogatini v strahu pred
rusko zmago, pa je baš narobe res: le pet od-
stotkov najbogatejšega sloja in štiri odstotke
srednjega sloja je glasovalo za Hitlerjevo zma-
go, na drugi strani pa je 72% bogatinov in 73%
srednjega sloja za zmago Rusije! Indiferent-
nežev je v tem primeru približno toliko kot jih
je med onimi, ki se dele po veri, namreč 23 do
25 odstotkov.Če kar površno analiziramo te številke, pri-
demo do zaključka, da 72 odstotkov ameriških
volilcev podpira zunanjo politiko Rooseveltove
administracije in se ne zveni za apizarško pro-
paganda.Štirje odstotki, ki na splošno podpirajo Hit-
lerja, so nacistični Nemci in druge baže fašisti.
Med katoličani je teh fašistov in nacistev šest
odstotkov—in to so oni, ki capljajo za "fathrom"
Coughlinom. Med kapitalisti jih je pet odstot-
kov, ki žele Hitlerju zmago, dočim so med de-
lavei samo trije odstotki pristašev Hitlerja in
to so kajpada Nemci in razni drugi fašisti.Kam naj pa prištejemo Indiferentneže, kate-
rih je na splošno 17 odstotkov?To so pa po vsej priliki oni, ki verjamejo apiz-
arjem pri America First—ki so tako naivni, da
verjamejo, da je mogoče pogoditi se s Hitlerjem
za mir in da Amerika lahko "dela business" z
brutalnim diktatorjem —Razume se—in Gallup sam odločno opozarja
na to—da 72% Američanov, ki žele Rusiji zma-
go, odklanja ruski komunizem in Stalinovo
mednarodno komunistično mašino. Američani
smatrajo, da rusko ljudstvo se ne bojuje za Sta-
lina in njegovo mašino diktature, temveč se bo-
juje zoper Hitlerja in za neodvisnost svoje do-
movine—in zato zasluži zmago in SVOBODO
v svoji domovini, kadar izvojuje zmago na bo-
jišču.Velika večina ameriškega ljudstva se je torej
postavila na pravo stališče kljub strahovito gr-
meči propagandi petokoloncev in apizarjev.Glasovi iz
naselbin

Vabilo na federacijsko sejo

Sygan, Pa. — Kot je bilo že
naznanjeno, se bo vršila prihod-
nja seja federacije društev SN-
PJ v zapadni Penni v nedeljo,
27. julija, na Imperialu. Ta seja
bo ena najvažnejših, in sicer ne
samo na papirju. Tega mi ni
treba poudarjati, ker to je lahko
znano vsem članom. Torej je
upanje, da so društva to že vzle-
la na znanje in da bodo poslala
polno število svojih zastopni-
kov.Na dnevnem redu bo mnogo
važnega. Federacija bo razdeli-
la tudi nagrade društvom, ki so
zadnje mesece pridobila nove
člane — od vsakega 50c. Torej
prinesite s seboj njih imena in
pravilno potrjene listine od dru-
štvenih uradnikov. Federacija
izplača nagrado le za one člane,
ki so pri jednoti že tri mesece.Šlišali bomo tudi poročila o pri-
pravah za konvencijo, ki prične
zborovati v Pittsburghu sredi
novembra. Prav tako bo poda-
no poročilo o slavnosti, ki se je
vršila 22. junija v Strabanu. U-
pati je, da bo na seji izvršenega
veliko dobrega dela.Kot že omenjeno, se bo ta se-
ja vršila v napredni naselbini
Imperialu, kjer je sedež napred-
nega društva 106. Njegovo član-
stvo vedno pokaže, da je za na-
predek v vseh ozihi. Tudi njih
članice znajo še več kot "krofe-
peč", kar pomeni, da bo za nas
dobro. Torej na svidenje v ve-
likem številu na seji federacije
na Imperialu.

Loren F Kaučič

Dgodek v busu

Toledo, O. — Naj vam že v
začetku povem, da se strinjam z
idejo, katero je sprožila sestra
Udovich, da se da tudi nam član-
icam priliko do zastopstva v
glavnem odboru SNPJ. Po mo-
jem mnenju so razlogi, ki jih ne-
kateri navajajo glede tega vpra-
šanja, zelo malenkostni in ne-
vredni močnejšega spola.Po mojem mnenju bi bilo zelo
koristno, ako bi prišlo nekaj
zmožnih žensk v ospredje, ki bi
večkrat prispevale kak dober
članek glede kuhanja, kupovanja
in gospodinjstva sploh. Tisto, da
naj samo doma za kuhališče
držimo, ne drži. Enkrat bo tre-
ba napraviti korak naprej. Ne
mislite: Saj jih nismo pogrešali
že toliko let in bomo tudi se-
daj brez njih odpravili. Po tej
poti ni pravega napredka.Naj povem slučaj, ki sem ga
zadnjič doživela, ko sem se pe-
ljala z busom v mesto. Na busu
näs je bilo sprvega le dva para.
Ravno pred menoj je sedel mo-
ški, ki je bil že ob 9. zjutraj ves
"okajen". In da ste ga šlišali!
Na nasprotni strani je sedela
ženska srednjih let. On začne
najprej prešteti svoj zaslužek,
potem pa pravi: "Ko pridem do-
mov, me bo žena že na pragu
čakala in me preiskala kot mož
postave." To pripoveduje ome-
njeni ženski, ki je ni še nikoli
prej videl. Ona ga vpraša, če
njegova žena štedi. On: Sevedaštedi, samo ne zna. Potem pri-
poveduje, da zna njegova žena
bolje drva cepiti in žagati kakor
moški. Toda gorje, kadar je on
primoran biti pri kosilu, to je
pravi pekel, ker zna tako dobro
napraviti. Vso vožnjo nam je
hvalil svojo ženo, čeprav je on
sam izgledal, kot bi hudil na
njem grah mlatil.In koliko je podobnih slučajev
vseokrog nas. Kar sem napisal-
a o tem vzornem možičku, naj
naši Slovenci ne mislijo, da se
tice njih. Ta možiček ni bil Slo-
venec in mislim, da niti Slovan.

Matilda Valenčič, 666.

Popravek

Lincoln, Ill. — V mojem dopi-
su v 135. št. Prosvete, zadnjem
odstavku, je bila mala tiskovna
pomota. Glasi se, da je član na-
šega društva 116 Frank Supan
močno bolan in da ima brata
Franka nekje v Pennsylvaniji.
Glasi bi se moralo, da ima brata
Johna Supana, ne Franka, ker
Frank je bolan.

Mike Brill.

Usoda trpina

Hermiston, Pa. — V začetku
tega dopisa se želim najprej za-
hvaliti mojemu društvu št. 200
SNPJ za odobreno mi prošnjo
za trimesečni asessment in za iz-
redno podporo, katero mi je na-
kazal gl. izvršni odsek v znesku
\$25, kot ste lahko čitali v zapi-
niku sredi maja. Torej hvala
jednoti in izvršnemu odseku za
nakazano mi podporo, katero
sem nujno potreboval in jo še
potrebujem. Ali nekaj drugega
še bolj potrebujem, to je ljubo
zdravje, ki se nikakor neče po-
vrniti iz življenja skoraj ni več
zame. Naj tukaj povem svoj
resnični položaj, tak kot je.Dne 14. julija leta 1931, torej
ravno pred desetimi leti, sem se
podal na delo v premogorov
Edna št. 2 Hillman Coal Co. (Ta
rov ne dela več, ker je izčrpan
kot jaz.) Na delo sem šel nič hu-
dega sluteč, ob pol desetih se je
pa strop utrgal nad mano. Za-
sulo me je tako, da še sam ne
vem, kako sem se rešil gotove
smrti. Ampak to je še hujše
kot smrt: deset let posedati sem
in tja in prenašati take bolečine
kot jih moram jaz vsled pohab-
ljenega križa. Na videz sem vi-
deti dober, ali v resnici ni tako.
Celih deset let vpijem ojoj, ojoj,
vseh deset let še nisem eno noč
mirno zaspal in da bi se odpočil
tako kot zdrav človek. Vam po
pravici povem, da sem se že do-
grija naveličal samega sebe in te-
ga mojega resnega trpljenja, in
kako so se naveličali še drugi.
Le tisti to ve, ki je že bil ali še
bo v takem položaju kot sem jaz.In bilo ni nič koliko—sumnje
proti moji poškodbi. Pa so me
gonili od Poncija do Pilata, od
zdravnika do zdravnika, od dru-
štva do kompanije. V tem času
sem poskusil trikrat delati in ko
sem videl, da nikakor ne gre,
sem moral pustiti; saj ne morem
delati še sam zase na vrtu, kakosem prejel izredne podpore od
jednote.Upam, da nisem nikogar žalil
s temi vrsticami. Stvar sem le
tako opisal kakor je in nič dru-
gače. Vam vsem skupaj, mla-
dim in starim širom Amerike tu-
di želim srečo in ljubo zdravje.

Frank Fink, 200.

Pogovor med Berlinom in
RimomCleveland. — To ni telefonski
pogovor med Christino Moseley
in Frankom Barbičem, marveč
med feldmaršalom možganskega
departamenta v Rimu in glavnim
"firarjem" v Berlinu. V Berli-
nu zabrni telefon in oglaš se —Benito: Heil, poglavnik! Po-
slišaj, jaz sem cesar. Ali se me
spominjaš?

Adolf: Kdo si?

Benito: Cesar, ki sem ponov-
no ustanovil starodavne običaje
naših rimskih zmag!Adolf: Oh, da, spominjam se
te. Ti si Musso. Well, kaj bi pa
zopet rad? Govori hitro, ker
sem jaz zelo zaposlen tukaj na
severu in vzhodu. Saj ti je men-
da znano, da se streljamo z Rusi.Benito: Seveda, seveda, po-
glavnik! Ali kako pa naj mi
pridemo tja, da ti pomagamo?Adolf: Kaj pa vraga misliš
"mi"?Benito: Well, saj ti praviš, da
ti mi pomagamo. Ali nisi rekel
tako?Adolf: Poslušaj, Mussi! Nikar
mi ne zapravlaj časa! Povej kaj
je narobe in kaj bi rad.Benito: Samo malo usluge,
Adolf — to je vse, kar bi rad.
Povej Goebbelsu, naj napiše
kratko vest v njegovih komu-
nicacijah — ti že veš — namreč
kako se tvoji zavezniki bore in
ti pomagajo spraviti s sveta to
mednarodno pošast — komunizem.Adolf: Kaj praviš, ti mrčeš!
To je velika zveržina, to je ruski
medved, ki ima za sabo milijone
medvedov obojega spola in ki se
bore za demokracijo z britskimi
demokrati. Jaz-niti ne vem, kje
je tista tvoja divizija makaron-
narjev; sploh pa mi je vseeno, če
se izgubi v pripetkem močvir-
ju. Lahko se tudi zgodi, če se
tvoji makaronarji kje prikažejo,
da bom moral poslati dve divi-
ziji mojih soldatov, da jih bodo
varevali pred ruskimi medvedi.Benito: Prosim, prosim po-
glavnik! Veš, jaz moram imeti
nekaj sladkih novic za moje "ta-
lijanske. Saj veš, da je že dolgo,
dolgo, ko sem jih zadnjič
navduševal, koliko špagetov do-
be od kosmatineca s severa.Adolf: Musso, povej jim o kak-
šnih junških činih, ki so jih
störili tvoji bersaglierji doli v
Afriki. Saj imaš tam dovolj
mojih generalov in mojih bojnih
aeroplanov in tako ti bodo mo-
goče verjeli.Benito: Ah, prosim, Adolf!
Vidiš, mi imamo malo preprička
ob Sredozemskem in ...Adolf: Kakšen preprič mi de-
laš tam, gobeždač?!Benito: Prosim, prosim, ne bo-
di jezen, ker mi si ne moremo
pomagati. Veš, tista britska
mornarica nas zopet nadleguje.
Mi ne moremo storiti ničesar, če
nam tile angleški Tomazi potap-
ljajo ladje, ki oskrbujejo naše
ljudi. Samo zadnji teden so po-
slali tri transporte na dno ribam
in ...Adolf: Preklete kanaje, ma-
karonarske! Kaj mi praviš, da
moji soldatje tam doli ne dobi-
vajo potrebščin? Oh, zakaj sem
se zanašal na tiste tvoje čolne,
ki so za beneške kanale, ne pa
za vojno!Benito: Vidiš, poglavnik, radi
tega je potrebno, da dam mojim
podložnikom nekaj besed o na-
šem junstvu. Le poglej, prij-
atelj, s parniki, ki so vozili naše
potrebščine, smo poslali našo fi-
no križarko, ki se je tudi izgu-
bila med ribami.Adolf: Ježeš, ježeš — na!
Benito: In to še ni vse. Tam
doli v Etiopiji smo izgubili še
deset mojih bojevitih generalov,
ki se nočejo več bojevati za me-
dalje, ampak bi bili raje doma
in jedli makarone, če bi jih bilo
dovolj.Adolf: Ti čestitam!
Benito: Ali kaj naj jaz sedaj
povem našemu ljudstvu?Adolf: Že vem kaj. Reci Gay-
di, naj v tvojem listu zagrozi
Združenim državam radi oku-
pacije Islandije.

(Dalje na 3. strani.)

Za samski ali za zakonski

Koliko papirja so literatje in učenjaki
sali o problemih zakonskega življenja!
romanov, komedij, tragedij in razprav!
niki in revije prinašajo stalne rubrike,
rih se na poljuden, včasih znanstven, a
krat šarlatanski način obravnavajo dobre
be strani prastare zakonske ustanove.
kaže, da sodobna sociologija in medic-
rom z večjo resnobo, z večjim smislom za
tlačnost, rešujeta vprašanje, ki spada za
temeljne življenjske probleme vsakegaSodobna mladina, a še večkrat tisti
možje, ki so v iskanju sreče doživeli pol-
di poudarjajo vabljive prednosti, ki je
samsko življenje. Ameriška statistika
pokazala, da je resnica precej druga-
ljivost neporočenih mož je za 50% večja
umrljivost oženjenih, pri ženskah, ki
same, pa za 10 do 15 odstotkov večja ka-
dmoženih. Med 40 in 50 letom starost
19.9% samcev, medtem ko znaša um-
oženjenih v tej dobi samo 9.5%. Samo
devetkrat večji meri nagnjeni k raznim
nim motnjam in živčnim obolenjem, a
devica" je v tem pogledu samo šestkrat
odporna kakor njena poročena sestra.ski mož živi pač mnogo bolj urejeno
kakor samski, posvečuje dovolj časa za
počitku in se redno hrani. Po navadi ta
cej bolje je, ker žena skrbi za njegovo
Mnogo duhovitih in neduhovitih do-
račun žene si je izmislil svet, in vendar
iz izkušnje, da bi mož mnogo slabše iz-
zakonske družice. Ona ga opomni, naj
dežnik in galoše, kadar v slabem vrem-
haja iz hiše, svetuje mu, kdaj naj obleče
če zimsko suknjo. Graja ga, kadar pre-
ali pije preveč črne kave. Kadar se si-
čuti, mu streže z zdravilnimi čaji ali
zdravniku. Samec pa, ki nima človeka,
rim bi se lahko nevsiljivo pogovoril o
zdravju, se ne briga za bolezenske sta-
iz hiše odhaja, čeprav je prehlajen, o
zdravniku odlašja iz dneva v dan. Nika-
ki bi ga s strahom opozoril, sam pa takle-
njen samec tudi nase nič ne da.Mož, ki skrbi za družino, nima časa za
miselno življenje, pa tudi sicer je ob-
raznih nezgod. Presvobodno življenje je
lja samca raznim nevarnostim, ki se
končajo s katastrofo. Kadar se pijan v
gostilne, pozabi na stopnice in pade ali
komiselno sede za volan in zdrvi pogubi-
ti. Da človek najde svojo postojanko
ljenju, si mora ustvariti rodno. Da je
ko, dokazuje med drugim dejstvo, da bo-
vdovci največkrat vnovič sklenejo zak-

Kje je sedež genialnosti

Anatomi, ki raziskujejo med drugim
ke možgane, do danes niso mogli najti
njih razlik med možgani povprečnega
nega človeka. To je že l. 1860. ugotov-
anatom dr. Rudolf Wagner, ki je dolgo
učeval možgansko maso slovitega ma-
Gausa in povprečnih ljudi.V zadnjih časih zastopajo številni stru-
mnenje, da možganske funkcije ne zav-
od velikosti, teže in strukture možgan-
kor od žil, ki jim je naloga oskrbovati ka-
tok v možganih in hraniti možgane. Na-
skovalec možganov je ugotovil že l. 1880
možganska opna oseb z visoko intelligen-
oskrbujejo s krvjo nego pri povprečnih
leg tega pa ima v teh primerih odločil-
nost tudi sestava krvi, količina sladkorja
in drugih snovi v njej. Nadaljnje raz-
pokazale, da vsebuje kri mnogih dušev-
nikov manj apnenih soli nego kri norma-
di in da ima prekomerno količino slad-Številni razlogi govorijo za to, da je
teligenca v čelnem predelu možganov.
Razvoj tega možganskega dela je mogo-
kviru splošnega razvoja človeškega ro-
dovati od najprimitivnejših zastopni-
rodu do prvega "homo sapiencia", prve
vega človeka.Najnovejšje ugotovitve pa kažejo ob-
je ves problem dosti bolj zamažen in da
nja inteligence odvisna ne samo od se-
možganov ter razvoja njihovih poddel-
temveč še od številnih drugih činitelj-
vprašanje bo mogoče rešiti šele po dolgi
študijah anatomskega in fiziološkega zna-

Pred dvajsetimi leti

(Iz Prosvete, 18. julija 1921)

Domače vesti. V Washingtonu, Pa., je
delu v rovu ubit 46-letni John Galt
Dvorja pri Cerklju na Gorenjskem.Delavske vesti. Klavniškim delavcem
cagu je bil delovnik podaljšan za tri ur-
Inozemstvo. Japonska se je tudi pri-
Ameriki za delno razoroženje.Sovjetska Rusija. Moskva je danes po-
govskih misij z vsega sveta.SLOVENSKA NARODNA PODPORA JE
izdaja svoje publikacije in se posveča let
keristi, ter potrebuje agitacijo svojih druš-
stava in za propagando svojih idej. Nihaj
propagando drugih podpornih organizacij.
gancijstva ima obilno svoje glasilo. Tudi
ni dupli in naznanila drugih podpornih
njih društev naj se ne pošiljajo kate Prosvete.Representantje kitajske naselbine v New Yorku ob grobnici neznanega kitajskega vojaka, ki je
padel v bitki s Japonci. Ceremonije so se vršile v New Yorku ob četrti obletnici japonske inva-
zije Kitajske.

Novice z starega kraja

Primorja STARE PAVSKO KORENINE

V Sv. Križu na Vipavskem je umrla starostnica Mrevlje. Dočkal je iz-
visoko starost 92 let. Bil je
svoje življenje skrben in
je lepo vzgojil. Od šestih
je najstarejši sin finanč-
nik v pokroju, drugi pa
Logatcu, štiri hčerke so
prekobilne v ugled-
nih. Po značaju skro-
piten in dobrodušen, si
pridobiti obče spoštova-
ni veliki ugled. V občinskem
domu domače občine je zve-
dovalec 50 let. Dolgo
let je županovalec, še več
v povojni dobi se, je pa
blagajniške posle. Pred
vino vojno je enkrat tudi
Gorjanci v Gorjanci listi
državne poslanca v mestih
Do zadnjega se je ve-
krepkega zdravlja, bil ne-
dobre volje in se posve-
obirnemu gospodar-
stvu.

POKOPAL VOJAKOV

18. februarja je živahni
prestonico naših gor, bi
velika žalost. V sloves-
nem sprejemu je voja-
in civilno prebivalstvo iz
in okolice sprejelo k
pomočju devet vojakov,
je prerana smrt dohitela
množini pobojnih močnega-
gostina. Nekaj dni prej je
Alpincev pod po-
častnika podvzela vo-
Tolmina v Krnsko pogor-
je hotela doseči neki
preval pod Bogatinovim
Med potjo jih je zajel
planinski plaz in pokopal
okoli 20 mož. Ko so
necreje prihiteli reševal-
kopalci iz snega 9 mrličev
živih mož, od katerih so
zaradi hudih omrzlin in
ne vedno bili v nevarnosti.
opornem reševanju so mrli-
ce zaradi visokih za-
in nevarnih potočev prene-
bovsko stran v Lepenjo,
so jih prepeljali v Tol-
kjer so deveterico mrtvih
tamošnjega vojaške-
poveljstva položili na oder.
mladih vojakov je globoko
slovo tolminsko okolico
tudi domačini obsuli njih-
ste s cvetjem. 27 venecv je
malo nesrečnike na nji-
adni poti.

NOVA GROBA

Antoniju sv. Justa v Gor-
po teški operaciji umrl dr.
Fabris, upokojeni notar
blizu. Pokojni je izhajal iz
veleposesniške družine v
pri Gorici. Njegov
bil ravnatelj gorjskega
in splošno spoštovana o-
Prav tako je bil tudi
notar znan v vsej deželi,
pa v Gorah, kjer je služ-
dolga desetletja. Po rodu
je lepo govoril slovenski
bil tesno zračen s svojo
zemljo, zato je bil v vseh
krogih domačim pri-
jen. Bil je blag človek, pri-
družabnik in vnet lovec.
tudi operaciji je umrl v
tudi 59-letni kmet Peter
Gerde iz Nemškega Ruta
bil je marljiv, vzpo-
stovalec, ki je z večjo ro-
varil trden dom in lepo
svojo družino.

KV ZMAGE

ani ano je da se hoče na
gorskega nadškofa v
na Blatnih, t. j. v bližini
ne izeluzne postaje, zgra-
nabljuba "cerkev zmage
Med prvimi, ki so sle-
nabljubnemu pozivu in da-
svoj kamenec k zgradbi
cerkve je bil poriški po-
ni faistovski tajnik Mo-
ki je v lastni in v imenu
je prapavel 1000 lir. Nad-
je tajniku za dar zahva-
nem pemu in izrazil u-
da se bo votivo svetitve
zavzelo čimprej graditi kot
italijanskega zmagovalja

priletna in se na počitnice ne
razumem. Moje delo je vedno
pri peči, poleti in pozimi. Mo-
ški so pa bolj srečni, ker že kaj
dosežejo. Želim vsem dolge po-
čitnice z veliko plačo.

Ravno sedaj je prišel domov
moj sin in trije drugi fantje, ki
so bili v Chicagu na počitnicah
pri mojem sinu Antonu Pirma-
nu. Prav lepa hvala Franku in
Antonu Pirmanu ter njegovi že-
ni za postrežbo. Tudi mi vas
pričakujemo, da pridete v Penn-
sylvanijo na počitnice. Prav-
veseljem vas bomo sprejeli. To-
rej odločite se kmalu.

Letos bo 12. redna konvencija
SNPJ. Da bi le kaj dobrega u-
krenili, posebno še za stare in
brezposelne člane. Ko so bile
volitve, bi bili vsi radi delegat-
je. Ne vem zakaj; ali je tako
velika plača, ali gre za čast, ali
za "gut tajm"? Bomo že videli,
je rekel oni. Jaz si mislim, če bi
bilo dvanajst takih članov ali
delegatov kot je Frank Barbič,
pa bi zadostovalo. Še iz njego-
vih dopisov se kaj naučijo. Seve-
da ima sovražnike, kot jih ima
vsak človek, toda naj se ne
ustraji.

Mary Repos.

Kako živi Pariz

Francoz, ki se je po večmeseč-
ni odsotnosti vrnil v Pariz, pri-
poveduje, da se je življenje v
nekdanjem "mestu luči" izpre-
menilo do temeljev. Pomanjka-
nje se res pozna, toda kdor ho-
če delati, vseeno dobi delo in
mu ni treba stradati. V Parizu
še dobijo kruh, ribe in zelenjavo,
primanjkuje pa masla, masti in
mleka. Ljudje so se do neke me-
je pomirili z začasnimi usodi in
se tolažijo s tem, da so pred
šestdesetimi leti jedli celo miši
in podgane, ko niso imeli dru-
gega.

Pariz kaže danes domačinu in
tudi povsem novo podobo. Zdi
se, kakor da so ljudje izginili s
površja in se preselili v podzem-
lje. Metro ima na tisoče potni-
kov, toda ljudje se ne ustavljajo
na ulicah. Nihče ne postaja na
ulicah, nihče ne posedaja pred
kavarnami. Človek bi dejal, da
smatrazo ljudje dogodke za ne-
kakšne strašne sanje, kajti
strašne sanje so vendar lepše od
strašne stvarnosti.

Zvečer se podoba Pariza spre-
meni. Kinematografi ožive.
Pred blagajni se tare ljud-
stvo v silni gneči. V gledališčih
igravo klasične drame francoske
književnosti in glasbe. V oper-
nih ložah zavzema najboljša
mesta okupacijska vojska in v
vežah se srečujejo zelene, plav-
kaste in sive uniforme. Nemški
vojaki se vedejo hladno, toda
korektno. Incidentov ni.

Kako žive danes Francozi?
sprauje pisec teh vrst na kon-
cu svojega članka. Njihov duh je
ostal takšen, kakršen je bil.
Znašli so se v novem položaju,
ostali pa so po stari navadi šted-
ljivi in tudi niso brez humorja.
Ljudje žive na tisoče načinov in
povsod se izraža galska duho-
vitost.

Razdeljevanje živeža s pomoč-
jo nakaznic se vrši zelo praktič-
no, brez birokratskih komplika-
cij. Toda živili ni in obroki po-
stajajo iz dneva v dan manjši.
Tudi v tej stiski se je treba zna-
ti, čeprav je Francozom težko
izvajati štednjo pri kruhu, ki so
ga imeli vedno v obliki.

Resnica o franco- skem vojaku

Takoj po strahovitem porazu
francoske vojske je bila svetov-
na javnost silno razočarana nad
vrednostjo francoske armade in
francoskega vojaka ter je kata-
strofo vsakdo pripisoval upadku
vojaškega duha in bojevnih
vlin v francoskem ljudstvu. Ta
obsodba je bila ostra in trda, za-
stti ko so začeli primerjati fran-
coskega vojaka iz leta 1914. z
onim iz leta 1940. Kakor pa se
je kasneje izkazalo, je bila taka
obsodba prenapetostna in krivič-
na. Francoski rezervni častnik
Jean Labusquiere, ki se je udele-
žil prve svetovne vojne in je so-
deloval tudi v sedanji vojni, je
pred kratkim izdal knjižico pod
naslovom "Resnica o naših voja-
kih", v kateri v marsikakem po-
gledu razjasnjuje položaj fran-
coske vojske ter zavrača prepo-
vršno sodbo. Pisec zatrjuje in
dokazuje, da se je francoski vo-
jak lani bojeval z običujovanj
vredno hrabrostjo, kjer se mu je
nudila prilika, da je prišel v stik
s sovražnikom in le v toliko
različen od borcev svetovne voj-
ne, da ni imel sreče in da so vse
njegove žrtve bile zaman.

Nemški maršal Keitel je dejal
lik pred zaključkom premirja:
"Francija je po junaškem odpo-
ru, ki ga je očitovala v celih vrsti
krvavih bitk, premagana in se je
zrušila. Nasproti takemu hra-
brenemu sovražniku Nemčija ne
želi postaviti takih zahtev in po-
govjev premirja, ki bi bili ponižu-
joči zanj." Kdor zasmehuje pre-
maganca, sam svojo zmago
zmanjšuje. Vendar nemški mar-
šal ni izrekel gornjih besed za-
radi modre taktike, marveč je
povedal resnico kot mož, ki
stvari razume in jih ve dobro
ceniti.

Na severovzhodni francoski
fronti je imela Nemčija 140 divi-
zij, katerim je stalo nasproti 90
francoskih in 10 britanskih. Od
slednjih se jih je 3. junija vrka-
lo in se vrnilo domov devet,
medtem ko je bila deseta v celoti
ujeta. Na drugih bojiščih je
imela Francija 25 divizij, Nem-
čija pa 60. Francoska vojska je
bila po štirih petinah sestavljena
iz rezervistov; imela je 28.000
aktivnih častnikov in okoli 100-
000 rezervnih, ki niso bili dovolj
izveščani ter zlasti modernega
orožja niso skoraj nič poznali.
Nemški kadri so bili mladi in
odlično izveščani v rabi sodob-
nega orožja. Nasproti 7500 nem-
škim oklopnim vozovom je Fran-
cija postavila lahko le 3550
oklopnih voz. Od teh je bilo na
nemški strani težkih oklopnih
voz preko 4000, na francoski
strani pa le okoli 1000. Glede
tankov je treba omeniti, da so
bili francoski izdelani za defen-
zivo in so imeli s seboj bencina
le za tri ure, medtem ko so imeli
nemški daleko večji akcijski ra-
dij. Nemške težke enote so bile
opremljene s stolpom, v katerem
je bil po en 7,5 ali 10,5 centime-
trski top, francoski tanki pa so
bili brez strelnega stola in nji-
hovi topovi so streljali lahko le
v vodoravnem pravcu. Nadalje
so morali Francozi od samega
začetka vse svoje oklopne sile
postaviti v borbo ter je zaradi
neprestanega umikanja prišel

John L. Lewis, predsednik ru-
darske unije UMW.

vsak količjak poškodovan tank
ali oklopni voz v roke Nemcem.
Slednji so imeli velike rezerve,
ki so jih sprosti izpolnjevali z
osvojenimi enotami.

Kar se tiče letalstva, so imeli
zavezniki 720 lovcev (530 fran-
coskih in 190 angleških) in 596
bombnikov (96 francoskih in 500
angleških). Nasprotnik pa je
imel 1500 lovcev in 3500 bomb-
nikov, med temi 500 znanega ti-
pa "Stuka", katerim zavezniki
niso imeli postaviti nasproti nič
enakovrednega. V ostalem je
bila vojna prvih osem mesecev
tako brez vsakih dogodkov, da
francoski vojak ni imel nikakrš-
nega izkustva in je šele prejel
ognjeni krst. Nekateri franco-
ski oddelki so prišli v stik s so-
vražnikom šele 10. maja, medtem
ko so imele nemške čete že boga-
to izkustvo iz poljske vojne.
Največje iznenadenje za fran-
cosko vojno je bilo obstreljeva-
nje iz zraka. Labusquiere pri-
poveduje, da je bil psihološki
učinek obmetavanja z bombami
iz letal neprimerno večji kakor
še tako hud in dolgotrajni top-
niški ogenj. Često je zaradi na-
padov nemških letal tipa "Stu-
ka" nastal strahovit poplah med
francoskimi četami, in sicer tem-
bolj, ker zavezniki niso imeli
proti nemškimi letalom niti šte-
vileno niti po kakovosti primer-
nega sredstva. Isto velja tudi za
oklopne vozove in tanke. Silo-
vite množice teh orjakov, ki so
jih Nemci pošiljali v boj, so zelo
demoralizirale vplivale na za-
vezniške vojske ter čisto pogna-
le v beg velike in močne edini-
ce. Zopet je treba pripomniti,
da je na zavezniški strani bilo
premalo tega orožja, da bi lahko
vsaj nekoliko paraliziralo nem-
ški napad in njega silovitost. S
puško se vojak ni mogel zoper-
staviti jeklenim orjakom.

Odločilnega pomena za nem-
ški uspeh pa je bilo dejstvo, da
so motorizirane čete že v prvem
naletu prezele in pretrgale
vsako zvezo med posameznimi
zavezniškimi armijami ter zveze
med prednjimi četami in zaled-
jem. Kar so začele motorizirane
čete, to je dokončala pehota, ki
je bila z izredno naglico poslana
z avtomobili na mesto vrzeli, ki
jih je v telo francoske vojske za-
sekala motorizirana sila. Kar se
tiče zaposlitve šestih milijonov
mobiliziranih Francozov, jih je
1 milijon delalo v tovarnah, 1
milijon je bil porazmešen v ko-
lonijah preko morja, 2 milijona
mož je služilo v etapah in v
stražni službi, 1 milijon je bil
neposredno za fronto, 1 milijon
pa je bil v neposrednem stiku s
sovražnikom. Že v prvih bojih
so se množice, ki niso bile v ne-
posrednem stiku z neprijateljem,
začele umikati. Umik so povzo-
čili napadi iz zraka, v nered pa
so ga spravili stotisoči beguncev,
ki so zatrpali vsa pota in ceste
ter tako napravili vojsko popol-
noma nesposobno za vsake ope-
racije. Pokazalo se je tudi obup-
no pomanjkanje častnikov. Pra-
va fronta je še držala in se bila z
napadalci, zaledje pa je zašlo v
splošno zmešnjavo in nazadnje
v nereden umik. S tem se je
daleč v notranjosti vzbudil do-
jem, da so obrambne črte prebi-
le in da je vsa vojska na umiku.
Četam v prvih vrstah, ki so se
bile vrlo in hrabro, je bil zaradi
splošne zmešnjave v etapi odre-
zan vsak dovoz hrane in muni-
cije. Javno je, da njihov odpor
ni mogel dolgo trajati.

Tudi po izgubah se da preso-
diti, da je francoski vojak v
splošnem izvršil svojo dolžnost

Slovenska Narodna Podpora Jedinota

2657-59 So. Lawndale Ave. Chicago, Illinois

GLAVNI ODBOR

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Vincent Celnkar, predsednik	2657 S. Lawndale Ave. Chicago, Illinois
F. A. Vidar, gl. tajnik	2657 S. Lawndale Ave. Chicago, Illinois
Lawrence Gradishak, pomoč taj.	2657 S. Lawndale Ave. Chicago, Illinois
John Vogrich, gl. blagajnik	2657 S. Lawndale Ave. Chicago, Illinois
Philip Gollins, upravljalni glasilca	2657 S. Lawndale Ave. Chicago, Illinois
John Molek, urednik glasila	2657 S. Lawndale Ave. Chicago, Illinois

PODPREDSEDNIKI:

Andrej Vidich, prvi podpredsednik	708 Forest Ave. Johnstown, Pa.
Frank Sedev, drugi podpredsednik	1599 A. W. Walker St. Milwaukee, Wis.
John Padover, št. prvi distriktni podpredsednik	Box 187, Scranton, Pa.
Camillus Zarnecki, drugi distriktni podpredsednik	3247 W. 51th St. Cleveland, Ohio
John Klancnik, tretji distriktni podpredsednik	148 Prospect St. Galesburg, Ill.
Edward Tomala, četrti distriktni podpredsednik	523 W. 7th St. Walsenburg, Colo.

GOSPODARSKI ODBOR:

Math Petrovich, predsednik	233 E. 131st St. Cleveland, Ohio
Vincent Celnkar	2657 S. Lawndale Ave. Chicago, Illinois
F. A. Vidar	2657 S. Lawndale Ave. Chicago, Illinois
John Vogrich	2657 S. Lawndale Ave. Chicago, Illinois
Donald J. Leblach	221 S. Prospect Ave., Cleveland, Ohio
Jacob Zupan	1857 S. Tremont Ave., Chicago, Ill.
	1480 So. Lombard Ave., Berwyn, Ill.

POROTNI ODBOR:

John Gortek, predsednik	414 W. May St. Springfield, Ill.
Frank Sedev	15911 Main Ave., Cleveland, Ohio
Anton Shuler	Box 27, Arma, Kansas
Frank Vratnisk	215 Toner St. Lucerna, Pa.
John Trbal	Box 187, Scranton, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Frank Zalis, predsednik	1201 S. Lawndale Ave. Chicago, Illinois
Fred Majdal	23 Westlawn Ave. Peru, Illinois
Gilan Medvedchak	15208 Arden Ave., Cleveland, Ohio

Mehika sklenila pakt z Ameriko

Vladna kontrola izvoza kovin

Mexico City, 17. jul. — Mehika in Amerika sta sklenili pakt, s katerim se je slednja obvezala, da bo kupila vsa prevelika bojnih potrebščin, ki jih producira Mehika v prihodnjih osemnajstih mesecih. Ta določa, da Mehika omeji izvoz teh potrebščin v Združene države in dežele zapadne hemisfere.

Reprezentanti obeh vlad so izmenjali dokumente v uradu mehiškega zunanjega ministra. Prej je ta urad objavil dekret predsednika Camacha glede vladne kontrole izvoza živega srebra, svinca, bakra in drugih kovin. Japonska je dobivala te kovine v Mehiki v velikih količinah in plačala zanje visoko ceno.

Vprašanje plačilne odškodnine ameriškim oljnim kompanijam, katerih lastnino je mehiška vlada zasegla l. 1938, bo kmalu rešeno, se glasi vest iz zanebljivih virov. Zadevna pogajanja se nadaljujejo.

Konferenca med rudarji in operatorji

Chicago, 17. jul. — Repre-
tantje Zveze Illinoiskih ope-
ratorjev in rudarske unije UMW
so se sestali v prostorih Union
League kluba, da sklenejo pogod-
bo na bazi one, ki je bila odobre-
na v Washingtonu pred nekaj
tedni. Slednja krije rudarje, ki
delajo v premogovnikih na severu.
Fred S. Wilkey, tajnik o-
rganizacije operatorjev, je dejal,
da bodo razgovori trajali več dni.

Člani kubanske vlade resignirali

Havana, Kuba, 17. jul. — Pred-
sednik Fulgencio Batista stoji
pred prvo vladno krizo, odkar je
bil izvoljen za predsednika v o-
ktobru preteklega leta. Osem-
najst članov kabineta je predlo-
žilo resignacije na seji v pred-
sedniški palači, ki je trajala pet
ur. Batista je dejal, da ga je
ustaličilo, ki so ga zavzeli člani
kabineta, razočaralo. Vzrok re-
signacij ni omenjen.

HUMOR

Ce nima denarja

Gost (v restavraciji): "Zal danes nimam denarja. Ali boste malo počakali?"

Natakar: "Nič hudega. Vaše ime in vaš dolg bomo pač napisali na zid."

Gost: "Oh, tega pa ne bi maral. Vsakdo bi bral."

Natakar: "Nič se ne bojte, nihče ne bo tega opazil. Kar bomo napisali, bomo pokrili z vašim plaščem, ki bo seveda moral ostati tu."

Zelja

"Utrnila se je zvezda. Zaželi-
te si kaj, gospodična Mila!"

"Zazelala sem si že. Toda ali se bo tudi izpolnilo?"

"Seveda!"

"Kaj bo mama na to rekla?"

Je rekla gospodična Mila in za-
rdela.

Weygand imenovan za guvernerja Alžirije

Vichy, Francija, 17. jul. — Ge-
neral Maxime Weygand je bil
včeraj imenovan za guvernerja
Alžirije. Nasledil je admirala
Jeana Abrialja. Weygand je ob-
držal pozicijo vrhovnega po-
veljnika francoske oborožene si-
le v severni Afriki.

Voditelji Splošne mornarske unije CIO: Od leve na desno: Ralph Rogers, Joseph Carran, James Gavin in Frederick B. Myers.

(Se nadaljuje.)

In v mrklem popadu besne uničevalnosti, ki ga je zgrabila, je odobral vse prve nasilnosti: zgradbo barikad, zapirajočih ceste in trge, aretacijo talnikov, nadškofa, duhovnikov in bivših uradnikov. Že so se pričele okrutnosti na obeh straneh: Versailles je streljal jetnike, Pariz pa je velel, da za glavo slehernega svojih bojevnikov vzame tri glave svojih talnikov. In tisto malce razuma, ki je ostajalo Mauricu po tolikih pretresljivih dogodkih in tolikem uničevanju, je izginilo v burji gneva, ki je vejal od vseh strani. Komuna se mu je zdela maščevalka pretrpljene sramote, osvoboditeljica, prinašajoča železo in ogenj očistitve. Vse to mu ni stalo bogve-kako jasno pred duhom; učeni človek v njem si je budil samo klasične spomine o svobodnih, zmagovitih mestih in o zavezništvi bogatih dežel, ki so vsiljevale svetu svoje zakone. Za slučaj, da bi Pariz zmagal, ga je videl slavno ustvarjati novo Francijo pravičnosti in svobode in tvoriti novo družbo, ko bodo pometeni gnili ostanki stare. Seveda, v resnici so ga po volitvah imena članov komune nekoliko presenetila s svojo čudno mešanico zmernih revolucionarcev in socialistov vseh struj, ki jim je bilo zapu-
 zupano veliko delo. Poznal je nekaj teh ljudi ter jih cenil za zelo srednje glave. Ali ni bilo gotovo, da se najboljši med njimi spotaknejo in izginejo v zmedenosti idej, ki jih zastopajo? Toda tisti dan, ko je bila komuna slovesno ustanovljena na trgu pred Mestno hišo, dočim so grmelje topovi, dočim so v vetru plapolale rdeče zastave, se mu je zahotelo pozabiti vse, in zopet je bil poln brezmejne, burne nade. In iluzija se je spet pričela v poostreni krizi bolezni, poslabšane do skrajnosti, sredi laži nekaterih in pretrpane vere drugih ljudi.

Ves mesec april se je Maurice streljal po okoli-
 ci Neuilly-ja. Nagla pomlad je odela španski
 bezeg s cvetjem, bili so se sredi nežnega zelenja
 vrtov; in narodne garde so se vračale zvečer s
 šopki na koncu svojih pušk. Čete, združene v
 Versailles-u, so bile zdaj tako številne, da so mo-
 gli sestaviti iz njih dvoje armad, armado prve
 linije pod poveljstvom maršala de MacMahona,
 in rezervno, ki ji je poveljeval general Vinoy.
 Kar se tiče komune, je imela zase blizu stoti-
 soč mobiliziranih narodnih gard in skoraj enako
 število namodestnih. In bojni načrt Versail-
 cev se je izražal od dne do dne jasneje: po Neu-
 illy-u so zavzeli Beconski grad, nato Asnieres,
 samo da bi tesneje sklenili obkoljujočo črto; kaj-
 ti namerjali so vdreti v mesto skozi Point-du-
 Jour, kakor hitro bi mogli pod križnim ognjem
 Mont-Valerien-a in Issy-ske utrdbe prekoračiti
 nasip. Mont-Valerien je bil njihov, in vsi na-
 pori so stremili za tem, da se polaste Issy-ske
 utrdbe, ki so jo naskakovali s pomočjo prejš-
 njih pruskih zakopov. Že od srede aprila ni bi-
 lo več konca prestrelke in kanonade. V Leval-
 lois in Neuilly-u se je vrtil neprestan boj, stre-
 ljanje s puškami minuto za minuto, noč in dan.
 Veliki topovi, postavljeni na oklopnih vagonih,
 so se vozili po obmestni železnici in streljali
 preko Levalloisa na Asnieres. Posebno pa je
 divjala bombardovka v Vanves-u in Issy-u; vse
 šipe pariških oken so se tresle od nje kakor za
 časa najhujših dni oblege, in dne 9. maja, ko je
 Issy-ska utrdba po prvem naskoku padla v roke
 Versailleske armade, je bil poraz komune neiz-
 giben; in popadla jo je panika ter jo tirala do
 najhujših ukrepov.

Maurice je odobral ustanovitev Odseka za
 Javni Blagor. Cele strani zgodovine so se mu
 vračale v spomin. Ali ni že udarila ura za krep-

ko ravnanje, če hočejo oteiti domovino? Izmed
 vseh nasilnosti se mu je samo ob eni skrčilo sr-
 ce v skrivnem strahu: ko so podrl Vendomski
 steber; in obtoževal se je tega kakor otroške sla-
 bosti, venomer je slišal deda, kako mu je pri-
 povedoval o Marengu, Austerlitzu, Jeni, Eylau-
 vi, Friedlandu, Wagramu in Moskvi, junaške
 pripovedi, ki so ga navdajale s trepetom, kadar
 se jih je spominjal. Toda to, da so razrušili hi-
 šo morilca Thiersa do tal, obdržali talnike kot
 nekakšno poročilo in pretnjo — ali to niso bili
 pravični ukrepi sile sprčo te vedno večje bes-
 nosti Versailles-a proti bombardiranemu Pari-
 zu, kjer so granate razdirale strehe in ubijale
 neoborožene ženske? Mrkla strast razruševanja
 je naraščala v njegovem srcu, čim se je bližal
 konec njegovih sanj. Če že mora biti misel sod-
 nica in maščevalka zdrobljena v krvi, pa naj se
 razkolje zemlja, izpremenjena v enem tistih vse-
 mirnih preobratov, ki obnavljajo življenje! Naj
 se poruši ves Pariz, naj zgori kakor ogromna
 grmada na žrtveniku, rajši, kakor da bi se izno-
 va vdal svojim pregreham, svoji bedi in svoji
 zastareli družbi, pokvarjeni z gnusno krivico-
 jo! In sanjal je druge velike, temne sanje: orja-
 ško mesto v pepelu, na bregovih Seine samo še
 kadečča se pogoričja, rakova rana izžgana z o-
 gnjem, nepopisna, brezprimerna katastrofa, iz
 katere se porodi novo ljudstvo. Krožeče vesti
 so ga navdajale s čimdalje mrzličnejšim razbur-
 jenjem: celi oddelki mesta da so podrovani, ka-
 takombe napolnjene s smodnikom, vsa javna
 poslopja da se imajo razstreliti; električne žice
 da so napete, ki vežejo posamezne mine med se-
 bij, tako da bo ena sama iskra zapalila vse; in
 da so nakopičene velike zaloge gorljivih tvinov,
 vzlasti petroleja, da izpremene ceste in trge v
 ognjene potoke in ognjena morja. Komuna je
 bila prisegla, da če vdvo Versailles v mesto, ne
 pride živa duša preko barikad, ki so zapirale
 križem-cestje: tlak bi se udri, porušila bi se po-
 slopja, Pariz bi vzplamenel in pogotnil ves svoj
 svet.

Maurice se je vdal tem blaznim sanjam z mr-
 klo nezadovoljnostjo do komune same. Obupa-
 val je nad njenimi ljudmi, čutil je njeno nespo-
 sobnost, čutil, da jo vlečejo nasprotni sile na
 vse strani in da postaja tem brezglednejša nevar-
 nost, ki ji preti. Od vseh socialnih prenosov, ki
 jih je občutil, ni mogla izvršiti niti ene, in
 jasno je bilo že zdaj, da ne bo pustila za seboj
 nobenega trajnega dela. Njeno najhujše zlo pa
 je izviralo iz nasprotja in tekmovanja med člani,
 ki jo je trgalo na kose, iz glodačega suma, v
 katerem je živel vsakateri izmed njih. Mnogi,
 zmernejši in boječnejši, se že niso več udeležev-
 vali sej; drugi so ravnali pod bičem dogodkov,
 trepetali pred mogočo diktaturo in bili obenem
 za njo, da bi otela domovino, v tej uri, ko so
 se skupine revolucionarcev borile med seboj do
 uničenja. Za Cluzetom in Dombrovskim, je
 imel biti osumljen Rossel. Delescluze, imeno-
 van za civilnega delegata v vojnem minister-
 stvu, ni mogel storiti ničesar, vzlic svojemu ve-
 likemu ugledu. In nameravani veliki socialni
 napor se je razdrobil in ponesrečil v osamljeno-
 sti, ki je postajala čimdalje večja okrog teh vo-
 dilih mož, obsojenih v onemoglost in siloma
 pritiranih v obup.

V Parizu je naraščala groza. Pariz izprva o-
 gorčen proti Versailles-u, še danes trepečo od
 trpljenja oblege, se je zdaj odpovedal komuni.
 Prisiljeno zapisavanje v vojaške odredbe, ki je
 uvrstila v narodno gardo vse moške pod štiri-
 deset letom, je razburila miroljubneže in po-
 vzročila splošen beg. (Dalje prihodnjic.)

Brezposelni delavci demonstrirajo proti navijanju cen pred mestno hišo v New Yorku.

tu. Zakašljaj sem, da bi zdr-
 mil tovariša, a on je hrtil dalje.
 "Vstaniva!" sem mu zatrobil
 na ušesa.

"Miruj!" se je odzval zaspano,
 ter spal dalje.

No pa spi, greva pozneje, sem
 si mislil in ga pustil v miru.
 Prijeto je bilo, ležati zjutraj v
 mehkelem senju, in opazovati, ka-
 ko zapljuje z novim dnem novo
 življenje po prostorih. Neslišno
 prodrje svet v skedenj, tema se
 izpremeni v mrak, tiho je še.
 Koj zatem v hlevu nekaj močno
 zaropota, veriga zacinglja, dve,
 tri zavzene in težki, stisnjeni
 dihi se slišijo sem gori. Nato iz-
 pregovori truden glas, zazeha
 dolgočasno in kmalu nato se po-
 javi na hodniku pred skednjem
 temna postava s košem na hr-
 btu. Hlapec je vstal in prišel po
 krmu za živino.

Zdi se mi, da s svitom nast-
 ja tudi mraz in zarjsem se še
 globlje v seno. Hlapec odide s
 košem in zopet je mir. Loteva
 se me mlačna brezskrbnost,
 vdam se melanholiji in nehoti
 zadremam. Ko odprem oči,
 je bilo v skedenju svetlo, skozi
 ozke špranje v steni so lili prvi
 solnčni žarki, v njih se je kopa-
 lo milijon drobnega prahu. Zu-
 naj po dvorišču so odmevali
 razni klici, veseli in razkošni, ka-
 kor jutro samo; Tadej pa je glas-
 no dihal pesem spanja. Mahoma
 je izginila prijetna idila in ka-
 kor bi trenil, so se sukale okrog
 mene misli najinega položaja,
 krute in resnične. Hitro sem
 vstal in zbudil tovariša.

"O solnce!" se je začudil,
 mencaje si oči. "Ali je stavec
 prinesel obleko?" je vprašal hi-
 poma.

Obleke ni bilo nikjer in vsta-
 ti je moral v svoji stari paradi.
 Sla sva na prosto. Lepo je bilo
 zunaj: nebo sivomodro, redki
 oblaki so krožili po svodu in
 žareli v solnce, ki je vstajalo iz
 svoje postelje in kot iz studenca
 tenki curki, so lili njegovi žarki
 na vse strani. Skalnat vrhovi
 ponosnih gor so ovijali z njim
 svoje glave, zelene planine in
 gozdovi so se kopali v njih, po-

lje se je zlatilo. Navdušil sem se
 ob pogledu in se spomnil kmeta,
 ki zaužije zjutraj borni zajutrk
 in potem vriskaje odide na ble-
 steče polje. Tudi jaz bi prijel za
 delo z močnimi rokami, globoko
 bi dñhal čisti planinski zrak, tu-
 di jaz bi se radoval belega dne.

Svetoval sem Tadeju, da pu-
 stiva zajtrk in nadaljujemo pot.
 Stražil sem ga z daljo, ki naju
 loči od cilja in kazal sem mu
 tudi na najino finančno stan-
 je; denar sva sicer imela, a po-
 hajal je zelo naglo.

Ubogal me je. Tešča sva se
 ločila od prijaznega domovja.
 Stopala sva lahko in vsaj jaz ni-
 sem čutil lakote. Potovanje je
 bilo mnogo prijetnejše kakor
 prejšnji dan, sijalo je solnce in
 ozračje je bilo vedro in jasno.
 Polagoma se je jela spuščati ce-
 sta navzdol in po kaki dveurni
 hoji sva bila v precej prostorni
 kotlini. Za njo se je vrstilo niž-
 je, poraščeno hribovje, a daleč
 na oni strani so se zopet vzdi-
 govale visoke planine. Tu sva
 imela prvič čast, da sva se sre-
 čala z brožnikom. Mož postave
 je naju mrko motril, slednjic je
 zahteval izkazila. Ustregla sva
 mu z delavsko knjižico, in ko je
 našel vse v redu, je naju odpus-
 til.

Opoldne je svetoval Tadej, da
 nekoliko leževa v travo ob cesti.
 "Nikamor se nama ne mudi," je
 dejal leno in že je lezel za neki
 grm. Skušal sem oporekati, a
 zaman, niti odgovoril mi ni. Sle-
 dil sem mu še jaz in naposled
 sva zaspala oba. Zbudila sva se
 šele, ko se je selil že mrak na
 zemljo. Kesala sva se oba in si
 očitala lenobo, vendar popraviti
 se ni dalo. Ugibala sva, kaj po-
 četi.

"Pojdiva dalje in si poiščiva
 prenočišče," sem svetoval.

On je bil za to, da prenočiva
 kar v gozdu.
 "Čemu bi lazila okrog?" je ute-
 meljeval svoj predlog. "Morebiti
 daleč v sosesčini ni nikake baj-
 te; tukaj si zakuriva ogenj in
 leživa ob strani, pa je!"
 Obveljala je njegova; pritrdil
 sem mu tem rajši, ker se je obe-

tala lepa pomladna noč. Jasno
 nebo se je zgrinjalo nad goz-
 dom, nad njim so svetlo gorele
 prve zvezde. Da bi z ognjem ne
 zbudila pozornosti na cesti, sva
 prodrla nekoliko globlje v hosto
 in se utaborila med grmovjem,
 navlačila sva skupaj suhljadi in
 zakurila. Legla sva k ognju in
 se grela.

Med tem se je znočilo popol-
 noma. Nizko k zemlji se je sklo-
 nil mrak, nebo je zazarelo v pol-
 ni krasoti in milijoni lučic so
 strepetali v azurnih višavah.
 Okrog naju je zavladovalo ono obi-
 čajno gozdno življenje, ki se po-
 navlja vsako jasno poletno noč,
 ko se okolica zaziblje v odme-
 vu raznoličnih zvokov. To ni
 navadno življenje, to je pesem
 komaj slišnega šepetanja listja
 in igličevja, pesem nočnih ptic,
 nemirno plahutajočih med veje-
 vjem, pesem slavcev in nebroj
 drugih klicev, jekov in vzdihov,
 ki nastajajo križem po goščavi in
 se zlivajo v harmonično melodi-
 jo dremotne usprvanke. Hkrati
 je zadišalo v zraku po smoli, po
 travi, mahu in zemlji ter po di-
 mu. Sladka opojnost se je širila
 po gozdu in polajčala se je na-
 ju prijetna omotica.

Z brezskrbno iztegnjenimi udi
 sva ležala ob ognju in prisluš-
 kovala prasketanju sikačočih
 plamenov ter otožnim vzdihom
 "vernih duš", ki po narodnem
 pripovedovanju v žerjaviči za-
 doščajo svojim pregreham in
 kličejo na pomoč z dolгими, cvi-
 lečimi vzdihli. Pesniška duša
 narodova si slika selitev duhov
 iz večnosti na zemljo, tu si jih
 misli na grmadah, v razpokah
 ali v vratih, kjer si z groznimi
 mukami perejo grešno pretek-
 lost in se potem očisteni vračajo
 na oni svet. Slična fantazija je
 vela skozi gozd in povsod iz
 zemlje, poezija življenja pre-
 prostosti.

Tovariš se je venomer glasno
 oddihaval; hotelo se mu je go-
 voriti, a ni vedel, o čem naj pri-
 čne. Dvignil se je, zvil cigareto,
 vzdihnil in dejal:

"Kje je še Stajer!"

Nato se je obrnil k meni in mi
 rekel:
 "Jaz sploh ne verjamem, da
 bi midva hodila kdaj tam..."

PETER, 18. JULI
 "Saj sva vendar tja na-
 na!"
 "To še ni vse. Sicer
 hočeva delati tam? Boljše
 tepati se po cestah, kakor
 ti po tovarnah in rudnikih
 liti se s prilizovanjem."
 "Če hočeva živeti, se
 vendar riniti dalje. Zaka-
 torej ostavila predilnico?"
 "Že kipi! Ti hočeš
 vrtat in držati hrbet, da ti
 gajo nanj batine, za lepo
 premembo sploh nimam
 Zame ni zanimivejšega ko-
 ti se po svetu, stradati in
 zovati, vse v svobodi. Ve-
 — jaz, član znamenite ro-
 plemenitaškim naslovom
 jo živim. In zakaj je ne-
 zato, ker nistem hoteli?"
 "Nil je z roko mimo obraza
 gočno puhniti dim iz ust."
 Poslušal sem ga z zanim-
 zdel se mi je energičen,
 sajeno krut in tudi nekoli-
 umen, jaz vsaj bi bil iz
 priliko vse drugače.
 (Dalje prihodnjic.)

ZASTOPNIKI L. PROSVETE

so vsi društveni tajniki in ta-
 člani, ki jih društva imajo
 svrhu.

Naši nastavljeni lokalni
 valni zastopniki za določene
 so:

Louis Barborich, za Mil-
 Wis. in okolico.
 Anton Jankovich, za Co-
 Ohio in okolico.
 Andrej Piriz, za Ely, M-
 dravo Minnesota.
 Frank Klun, za Chisholm
 za Chisholm in okolico.
 Frank Cvetan, za Tiro Hill
 vso srednje-vzhodno Pen-
 sylvanijo.
 Anton Zornik, za Hermiston
 vso zapadno Pennsylvanijo.
 Joe Peisnerl, za Library,
 zapadno Penno.
 John Zornik, za Detroit in

Poleg vseh teh pa lahko v
 ali naročnik sam pošte svo-
 mino direktno listu

PROSVETA

2857 So. Lawndale Ave. Chi-

TISKARNA S.N.P.

SPREJEMA VSA

v tiskarsko obrt spadajoča dela

Tiska vabila za vasilice in shode, vizitnice, častila,
 koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slov-
 enščem, angleškem jeziku in drugih.

VOĐSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO S.N.P.
 TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne. — Cene zmernе, uniješko dele

Pišite po informacije na naslov:

SNPJ PRINTERY

2657-59 S. LAWDALE AVENUE CHICAGO, ILL.
 TEL. ROCKWELL 4904

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETE

Po sklepu 11. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveto
 prišteje eden, dva, tri, štiri ali pet članov in ene družine k eni ali
 nini. List Prosveta stane za vse enako, za člani ali nečlane št-
 ene letno naročnino. Kar pa člani še plačajo pri posameznem št-
 tednik, se jim to prišteje k naročnini. Torej sedaj ni vrožn-
 da je list predrag za člani SNPJ. List Prosveta je vasa lastn-
 gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan.
 Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti
 SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj
 tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako ok-
 naročena na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu
 in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega
 stori, tedaj mora upravništvo znižati datum za to vsoto naroč-

Cena listu Prosveta je:

Za Zdrnk. države in Kanado \$6.00	Za Cicevo in Chicago je...
1 tednik in 4.00	1 tednik in
2 tednika in 3.50	2 tednika in
3 tednike in 2.40	3 tednike in
4 tednike in 1.20	4 tednike in
5 tednikov in nič	5 tednikov in

Za Evropo je \$9.00

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja
 Money Order v pisnu in si naročite Prosveto. list, ki je vasa lastn-

PROSVETA, SNPJ,
 2857 So. Lawndale Ave.
 Chicago, Ill.

Priloženo polijam naročnino za list Prosveto vsoto \$

1) Ime _____ Čl. družine št. _____
 Naslov _____
 Ustavite tednik in ga pripišite k moji naročnini od sle-
 članov moje družine: _____ Čl. družine št. _____
 2) _____ Čl. družine št. _____
 3) _____ Čl. družine št. _____
 4) _____ Čl. družine št. _____
 5) _____ Čl. družine št. _____
 Mesto _____ Država _____
 Nov naročnik _____ Star naročnik _____

Tadej pl. Spobijan

(Nadaljevanje)

Napil je nama in ponujal to-
 bak. Bil je majhen in star, na-
 grbanega, dobrodušnega oblič-
 ja in smehljajočih se oči.

"Miruj Anza, ti si pijani!" ga
 je pokaralo dekle.

"Od česa?" se je razsrdil An-
 za in zategnil obraz v grde po-
 teze, a le obraz, oči se niso iz-
 premenile in so se ljubko smeh-
 ljale pod obrvmi. Začeli smo
 pogovor. Starec je bil silno ra-
 doveden, izpraševal je naju od
 kod in kam.

"Na Dunaj potujeva," se mu je
 zlagal Tadej.

"Na Dunaj?" se je začudil sta-
 rec. "Tam je že vse nemško, na-
 šega jezika menda tam več ne
 razumejo?"

"Ne, tam govorijo nemško. Ali
 midva razumeva ta jezik," je
 ponosno izjavil Tadej in izprego-
 voril nekaj nemških besed.

Kako je to učinkovalo! Sta-
 rec Anza je spoštljivo umolknil
 in zinit, tudi dekle je tiho ob-
 stalo. Tadej pa je, v svesti si
 svojega dostojanstva, bahavo
 bobnal s prsti po mizi.

"Nemščino razumeta," je de-
 jal starec počasi, "in ... čudno
 je ..."

"Kaj je čudno?" je vprašal
 Tadej.

"E nič," se je branil Anza.

Takoj nato pa mu je ušel iz ust
 vzklík: "Pa je res!"

"Povej, kaj hočeš?"
 "Ničesar! Le to ... počakajte,
 da vam povem: nemško gove-
 rite, pa nosite strgano oble-
 ko ..."

Tadej je zardel, ni vedel, ka-
 ko bi se izkopal. Slednjic je de-
 jal, da radi varnosti; den dokaz
 je privlekel iz žepa denarnico in
 udaril po nji. Zvenec so se
 oglasili pod usnjem srebrni to-
 larji, ki jih je odnesel gospodi-
 nji. To je pomagalo.

"Vendar," je povzel Tadej,
 "jaz bi zamenjal svojo obleko z
 drugo, najrajši s kako delavni-
 ško, četudi raztrgano."

Starec je pil in mislil.
 "Hem!" je rekel premišljeno.
 "Vaša obleka je čudna, cilindrov
 in frakov nismo vajeni; vendar
 bi zamenjal, doma imam nam-
 reč več obleke, ki je ne potre-
 bujem."

Sklenila sta pogodbo in starec
 je obljubil, da mu preskrbi do
 prihodnjega jutra obleko. Oba
 sta bila zadovoljna in potem smo
 ostali skupaj do noči, ko sva šla
 s Tadejem počivat na skedenj.

"Pastir mi ugaja, pravi tip
 planinskega človeka," sem
 opomnil ter se vlegel v seno.

"Neumen, hočeš reči. Ampak
 dekle ... si jo videl, kak obraz
 ima!"

Razumel sem ga, dekle mu je
 bilo všeč; pa tudi meni, da sem
 lovil njene ognjene poglede: ka-

dar so se rahlo srečali, me je
 postalo sram in povedil sem oči.

"Gotovo bi se zaljubila vame,
 ako bi vedela, da sem vitez," je
 medroval tovariš in mlaskal z
 jezikom.

"Spitva rajši!" sem odločil.
 "Jutri vstaneva zgodaj in odri-
 neva s svitom."

III.

Zbudil sem se ob prvem svi-

dar so se rahlo srečali, me je

postalo sram in povedil sem oči.

"Gotovo bi se zaljubila vame,
 ako bi vedela, da sem vitez," je
 medroval tovariš in mlaskal z
 jezikom.

"Spitva rajši!" sem odločil.
 "Jutri vstaneva zgodaj in odri-
 neva s svitom."

III.

Zbudil sem se ob prvem svi-

dar so se rahlo srečali, me je

postalo sram in povedil sem oči.

"Gotovo bi se zaljubila vame,
 ako bi vedela, da sem vitez," je
 medroval tovariš in mlaskal z
 jezikom.

"Spitva rajši!" sem odločil.
 "Jutri vstaneva zgodaj in odri-
 neva s svitom."

III.

Zbudil sem se ob prvem svi-

dar so se rahlo srečali, me je

postalo sram in povedil sem oči.

"Gotovo bi se zaljubila vame,
 ako bi vedela, da sem vitez," je